

TOMÀS ÉS EL MÍSTIC DE L'ADORACIÓ DEL MISTERI

per KARL RAHNER

Tomàs és objectivament sobri. Tot aquell qui ha fullejat la *Summa* n'està ben convençut. El seu to és suau, contingut i no cerca paraules impressionants. Sap que no cal magnificar amb grans paraules allò tan gran de què parla, i sap que no cal perquè és impossible de fer-ho. No demostra gairebé predilecció per determinats termes de la teologia. Per a ell és important el tot i, per tant, cada part. Per això no l'enuerna mai cap detall, sinó que pensa sempre des del tot i per al tot. Perquè no vol impressionar. És ell qui està impressionat per la cosa. [...]

Per a Tomàs la seva teologia és la seva vida espiritual, i la seva vida espiritual és la seva teologia. Encara no s'ha produït entre teologia i vida espiritual, aquell contrast horrible que es pot advertir sovint en la teologia posterior. Tomàs pensa la teologia perquè la necessita en la seva vida espiritual com el supòsit més essencial, i la pensa de manera que, fins i tot existencialment, pot adquirir importància real. [...] En Tomàs, teologia i vida espiritual formen una unitat real. [...]

Tomàs és el místic de l'adoració del misteri que va més enllà de tota formulació humana. Tomàs no pensa que, pel fet que la teologia s'ocupa del misteri infinit de Déu, pugui parlar d'aquest misteri imprecisament i vaga. Però tampoc no s'imagina que el llenguatge precís de la teologia hagi de fer creure que ja se sap tot i que s'ha empresonat el misteri de Déu en la gàbia subtil dels conceptes teològics. Tomàs sap que la *summa* precisió i sòbria objectivitat de la veritable teologia, al capdavant només serveix per a una cosa: per treure l'home a batzegades de la claredat panoràmica del seu existir i introduir-lo en el misteri de Déu, on ja no posseeix, sinó que és posseït; on ja no raona, sinó que adora; on ja no domina, sinó que és dominat. La teologia dels conceptes comprensius només és teologia quan s'elimina a si mateixa o s'integra en la teologia de la incomprendibilitat que ens aprehèn. D'altra manera, per recta que sigui, en el fons no és sinó xerrameca humana. L'«Adoro Te devote, *latens* Deitas, quae sub his figuris vere látitas» no pot dir-se permanentment com a versos lírics, sinó que ha de ser el principi més íntim de tot pensament i saber teològic. Perquè és això, i no tan sols ara, sinó per tota l'eternitat; perquè fins i tot allà on coneixerem tal com som coneguts i hi veurem cara a cara, allò que és vist i estimat i lloat serà l'etern misteri que com a tal es dona al cor i no per això es farà més clar, sinó més incomprendible i consumidor que quan es manifestava en signes i paràboles, per això la *theologia viatorum* no pot ser d'altra manera: ha d'ésser simplement instrucció en l'experiència del misteri, encara que el misteri se'ns hagi fet pròxim. [...]

Tomàs viu, viu la seva vida en Déu, en Déu ha esdevingut plenament pur i vàlid en puresa transparent; ha romàs allò que fou i, no obstant això, obert a la infinitud de Déu i a la immensitat d'altres vocacions. Per això cadascú pot pregar amb fe veritable: «Sant Tomàs, pregueu per nosaltres!».